

Toda prebivalci sami ne bi bili nič opravili zoper Turka, ki ga je bilo kakor listja in trave — 300.000 mož. (Dal. prih.)

Jugoslavensko časništvo.

* „Pučke novine“ — časopis za gospodarstvo, obrt i narod — katerega so „Novice“ toplo priporočale tudi našim Slovencem, ko je lani začel izhajati, je svojo nalogo gledé na trojico, ki jo nosi na čelu, tako lepo izpolnil v preteklem letu, da ga radostni priporočamo tudi zdaj, ko nastopi drugi tečaj. Vrle „Pučke Novine“ so jako dobro sredstvo onim Slovencem, kateri se želijo seznaniti s Hrvaškim jezikom in v obče s Hrvaškim razmerami, katere ta list verno, resnično in redoma objavlja. Cena listu, ki vsak teden po celi pôli izbaja, je nizka; za vse leto po pošti pošiljan je 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr. in na četrt leta pa 1 gld. 15 kr. Naročnina se pošilja knjigarni Mučnjaka in Senftlebrna v Zagrebu. Zato, Slovenci, sezite tudi po „Pučkih Novinah“.

Naši dopisi.

Iz Rusije 23. dec. 7. — Iz začetka Rusko-Turške vojske do današnjega dne se je v Evropi nagovorilo in napisalo toliko nenaravnega, da čitajoč v časopisih sporočila o govorih raznih državnih zborov, o odgovorih raznih ministrov, o govorih raznih diplomatov, o časnikarskih prepirih, o raznih interesih raznih držav in narodov, o tirjatvah raznih verskih in kulturonosnih interesov, nehoté sam sebe prašaj: je li vse to plod slavnega 19. veka, ki je dosegel na eni strani najviše stopnje verske popolnosti, brez katere so ti nebesa na veke zaprta, v katera so tvoji očetje prišli brez nje, na drugi strani pa najviše stopnje kulture, katera si k zveličanju pomaga brez nebes; ali smo se kar čez noč — mi, ki smo Evropa — vrnili za tisoče let nazaj v drevnost in smo postali Atenski trg, na katerem je modrost in politika jezik, in kjer toliko veljaš, kolikor si v stanu kričati?

Magjari, na primer, in drugi Avstrijski turkofli so vso lansko zimo obdelovali na vse strani tēmo, da Rusija v Evropi se ne more vojevati s Turčijo, ker ne sme čez Prut, kajti to je protivno Avstrijskim interesom; potem so jej zapirali z Avstrijskimi interesi pot čez Aluto in Donavo, nazadnje čez Balkane. Grof Andrassy je takrat trdil, da Avstrijski interesi nikdar ne dopusté, da bi se Srbija vmešala v vojsko; v poslednjih delegacijah, če nam je telegraf resnico sporočil, pa je on spet trdil, da tega nikdar ni rekel, in da je Srbiji le prepovedal v Bosnijo stopiti. Črnogorce je Andrassy res pregnal s svojimi notami iz Hercegovine ter jih zdaj preganja iz Špice in Bara. Vladar Avstrijski je, kar je vsem vam Slovanom v Avstriji gotovo dobro délo, napil zdravico svojemu zavezniku, njegovi Magjarski podložni pa se drznejo bratiti s sovražnikom njegovega zaveznika in noré od veselja nad izmišljenimi Turškimi zmagami!

V Angliji je kipel boj med liberalci in konservativci: konservativci grozé Rusiji z Angležkimi interesi, liberalci pa konservativcem tudi z Angležkimi interesi; ker so interesi te in une stranke Angležki interesi, se Angležkim ministrom ni treba posebno bati svoje opozicije; ti in uni želé doseči enak cilj, razloček med njimi je le večja ali manja zvijača. Mi v Rusiji smo prav zadovoljni s tem, da so v Angliji na krmilu konservativci; oni so Anglijo v Evropi izolirali, najhujši udarec so dali sami sebi takrat, ko so zavrgli Berolinski me-

morandum. Angležki liberalci bi tega ne bili storili, ampak oni bi bili že z Andrassy evim projektom izvili Rusiji iz rok plod dolge diplomacije. Konservativci Angležki jadrajo bolj naravnost v vojsko z Rusijo. Ko je Turčija zgubila v Aziji edino armado, katero je ondi imela, in najsilnejšo trdnjavo, v Evropi pa najumnejšega polkovodjo in najhrabrejšo armado, je Angležki minister oglasil svetu, da Rusija je zadostila svoji vojni časti, mir da se tedaj lahko sklene, tem lože, ker podlaga mirú je že gotova v sklepah Carigraške konferencije! Čez malo dni potem se je Turčija obrnila do velikih Evropejskih vlad z noto, v kateri trdi ravno to, kar Angležki minister, ter povdarja, da jej ni jasno, zakaj da jo je Rusija napadla. Iz vsega je vidno, da Turško noto so v Londonu izmislili in napisali. Anglija tedaj zopet daje Turčiji potuho. Turška prošnja za mir je tako prevzetna in surovo razžaljiva, da, ko bi vojske še ne bilo, bi se je bilo treba bati zavoljo te Turške nesramnosti.

Mirú tedaj še ne bo; treba bo še vzeti Ruščuk, Šumljo, Varno, Adrijanopelj.

Kaj pa potem? težko če ne — Angležka vojska. Anglija po novejših sporočilih se silno oborožuje ter grozi, da, ako Rusija ne pristopi k novi konferenci, bo Anglija varovala svoje interese, to je, ona bo zasedla Carigrad in Egipt. Bo li s tem vojska končana? Ne verjamemo. Pišejo, da se Anglija zopet meni z Avstrijo. Andrassy je delegacijama objavil, da brez Avstrije nikdo ne more rešiti Turškega prašanja, Magjarski delegaciji pa posebej odkril, pravijo, tajno take skrivnosti o svoji politiki, s katerimi so bili Magjari prav zadovoljni. Kdo razume vse to? So se Magjari morda tako spremenili, da hočejo zgrabiti Bosno proti želji Bosnjakov? ali Andrassy za hrbtom svojega vladarja sklepa zvezo z Anglijo? Od druge strani je slišati, da, ko bi se Magjari vzdignili proti Rusiji in Srbiji vzdignili bi se vsi Avstrijski Slovani kot en mož proti Magjarom. Resnica je dandanes to, da Anglija ne more Evropejske koalicije napraviti proti Rusiji tako, kakor pred 23 leti. Ako Anglija zasede Carigrad in Egipt, osnuje se Rusko-nemško-italijanska koalicija proti Angliji. Kakor Rusija ne more Bospora prepustiti Angliji, tako razen drugih Evropejskih držav posebno Francija ne bi mogla mirno gledati, kako Anglija gospodari s Sueškim kanalom in Egiptom. Italija nima več interesa potezati se za Angleške interese, ona je že dosegla, kar jej je manjkalo; a če jej še kaj manjka, tega ona ne more doseči v zvezi z Anglijo, Avstrijo in Francijo, ampak le z Rusijo in Prusijo. Z Rima in Milana je večkrat čitati v Ruskih časopisih dopise, v katerih se Laški šovanizem liže Rusiji. Italija, katero je Avstrija vselej in povsod potokla, je dosegla svoj cilj po milosti družih držav; tako po beraški se ni nikdar nobena država osnovala, kakor Italija. In vendar jej še vedno nekaj manjka: v imenovanih dopisih se govori o Nici, o Tridentinu, o Trstu! Pozor, Slovenci! veste majhen narod, vendar menim, da imate tudi svoje interese, Laška politika pa ravno zadeva interese Slovenske. — Lahi govore o Trstu, a oni ne mislijo samo na Trst, do katerega nimajo nikake pravice, ampak oni škilijo po vsem Primorji in celó po kosu Kranjskem: diši jim Postojnska jama in Idriško živo srebro. Oni o teh Slovenskih krajih govore kakor o deželi čisto Laški in motijo s tacimi dopisi Ruski narod tako, da lahko misli, da Lahi imajo res kake narodne pravice do teh krajev. Ruski narod dobro vé, kje živé Bulgari, Srbi, Hrvatje, Čehi, le o Slovencih skoro nič ne vé, razen malih krogov, ki so po naključbi v dotiki s 5 ali 6 tukaj živečimi Slovenci. In kdo je tega kriv? Sami Slovenci. V

Roskih časopisih, da ne omenjamo političnih sporočil, se večkrat kaj čita o Zagrebški univerzi in akademiji, o izdavanju novih knjig in časopisov; še več pa se čita iz Čehije. Morda bode kdo rekel: „Nu, o kaki univerzi ali akademiji moremo mi Slovenci pisati?“ Al, gospôda! Saksonski Lužičani so narodič še manjši od Slovenskega, in vendar se čitajo včasih kaka sporočila o Lužičanih. Kaj Slovenci nimate nikakoršnih slovstvenih del, o katerih bi se dalo kaj povedati? Vsaj imate vendar marljive „narodne čitalnice“, imate „Matico“, ki je že veliko lepih knjig na svitlo dala, imate „Glasbeno Matico“, „Sokola“, „dramatično društvo“, „Mohorovo društvo“, imate mnogo časopisov, ki marsikaj pišejo, imate prepire med seboj, prepire z nemškutarji in lahoni, in ko bi prav družega nič ne imeli, imate nekaj gorá in dolin, mest in sel, o katerih bi Ruse lahko podučili, da se imenujejo Ljubljana, a ne Ljubach, Kranj, a ne Krainburg, Gorica, a ne Görz in tako dalje. Vsaj se vam menda ne manjka journalistov „ex professione“ — kako da se ne zavedajo potrebe pisati na več strani? Gradiva različnega po gori rečenem jim vendar ne manjka! Naj so jim nemški journalisti na izgled, ki celi svet potapljuje s svojo kramo.

Iz Rusije 24. dec. 7. — Danes vsa Rusija praznuje stoletni rojstni dan cara Aleksandra I., katerega Ljubljana pozna po kongresu 1821. leta. Največo slavo si je Aleksander I. zadobil s tem, da je 1812. leta v Rusiji pokončal velikansko armado Napoleona I. potem v zvezi z Avstrijskim cesarjem drugo Napoleonovo armado pri Lipsiji ter vzevši Pariz Evropi uvedil novi red. Vrh tega si je on pridobil veliko hvalo svojega naroda z novimi šolami, višimi in nižimi, posebno pa z gimnazijami, katere je on vpeljal. K temu prazniku se je naš car Aleksander II., Osvoboditelj, vrnil iz Bulgarije v Petrograd. Ceremonijal praznika se je delil na tri točke: 1. Panihida (= črna maša) v Petro-pavlovskem soboru, to je, v cerkvi Petrograške trdnjave, v kateri počiva ranjki car; po panihidi je car položil na grob ranjcega veliko medaljo, vlitu v spomin tega praznika; 2. v zimnem dvoru praznična procesija; 3. v Mihajlovskem dvoru je car odkril podobe najslavnejših epizod carovanja Aleksandra I. — Prebivalci Petrograda so z nepopisljivim navdušenjem sprejeli svojega ljubljenelega cara Osvoboditelja. Z ranega jutra so bili vsi stanovi na nogah, mesto okinčano s slavoloki, venci, zastavami, podobami cara. Ko je car stopil iz kolodvora, je zagromelo „urá!“ iz tisoč in tisoč ust brezbrojnih množic naroda, po vseh ulicah je narod pel narodno pesem večidel z godbo. Car se je peljal v odkritih sanih po glavnih ulicah najprej v Kazanski sobor (stolno cerkev), v katerem je klečé molil pred podobo Matere Božje. Iz sobora se je odpeljal v zimni dvorec. Depeša opisuje molečega pred podobo Matere Božje vladarja s sledečimi besedami: „Na čelu vladarja so se risale globoke, težke misli, vendar pogled njegov, kakor vselej, je bil jasen, krotek, mil in prijazen.“

Še nisem poldrug Rimsk lustrum v Rusiji — a kaka sprememba v Ruskem narodu! Po pravici bi mogel reči, da vsako leto je desetletje v napredku. Vse je drugače, kakor je bilo, ko sem sém prišel; komaj je spoznati tisti narod, katerega sem takrat našel. Le en primer: V Moskvi je bilo takrat društvo, ki se je skromno imenovalo „Slavjanski komitet“, komaj par sto členov je imelo s še manjšim podkomitetom v Petrogradu. Oficijalno to društvo ni bilo priznano, vlada ga je le trpela; ono je s pičlimi sredstvi podpiralo revne študente; edini časopis v Rusiji, ki je odobral in podpiral to društvo, so bile „Moskovske Vedomosti“; vsi drugi časopisi so ga le zasmehovali ali celo vlado in narod hujskali na-nj. Zdaj je to društvo že „Slavjanskoje Obščestvo“, ofi-

cijalno od vlade potrjeno, sto in sto tisoč rubljev gre leto in dan skozi njegove roke v podporo potrebnim Slavjanom; oficijalnih členov iz omikanih in viših krogov ima ono že na tisoče, a v mislih je tako rekoč ves Ruski narod člen njegov.

Včerajšnji listi so nam prinesli podrobno sporočilo o tem, kako ste Avstrijski Slavjani praznovali našo Plevensko zmago. Dunajski dopisnik „Moskovskih Vedomosti“ začinja svoj dopis s sledečimi besedami: „Vmeste s Rosijej praznujete v padenii Plevni ves Slavjanski mir (svet) svoj den radosti i slavi. Nastupajete važnaja, rešiteljnaja minuta v istorii Slavjanskega mira, istoričeskuja epoha jega vrozodenja. Sobitja govoret tak gromko i jasno, čto daže te, kotorije ne želali bi slišatj, vijnuzdeni (= primorani) vnjatj jih golosu i soznatj vsju važnost pereživajemago nami momenta.“ Ko je po tem vvodu opisal praznovanje zmage na Hrvatskem in v Čehiji, je okončal dopis tako-le: „Slavjanski prazdnik toržestvovali i v Ljubljane, v Raguze, v Zemljine, v serbskih gorodkah i mestečkah po Vojennoj Granice. V istoričeskijh sobitjah imenno to i sostavljajete njih otličiteljnoje svojstvo, čto oni prihodjat kak bi vnezapno i zastajate kak bi vrasploh, no vijnizivajute vsjudy (povsod) nepodgotovljenoje, a potomu — jistinnoje čuvstvo.“

V Gorici 26. dec. — Bog mi daj, da novo leto z ugodnejšim poročilom morem začeti, kakor je to, s katerim končam staro! — Dne 17. t. m. o poldne se je nek Poljak, g. Iv. Kuderlička, ki je že več let tukaj in ki je bil mnogim družinam znan kot izobražen človek in kot privatni učitelj francoščine in drugih jezikov, umoril na pokopališču, na grobu svoje soproge; prebodil si je srce. Pisal je poprej pismo neki znani mu osebi in jej svoj namen naznanil. Tista oseba je tudi brž poslala nekega moža na pokopališče, da bi strašno dejanje ustavil; ali prišel je prepozno! — Prav tisti dan popoldne je nek do zdaj še neznan 10-14 leten pobalin 10letnemu realnemu učencu Punzengruberju peresnik ali nek tak nožič zabodel med rebra in mu pljuča prebodil. Vendar pa nadejamo se, da nedolžnemu ranjencu življenje rešijo. — Ta le je bila tudi lepa! Pretekli teden pridejo pred vrata tukajšnjega Kapucinskega samostana 3 tuji italijanski potepuhi in so — surovo in predrzno govoreč — hoteli imeti jesti. Vrtar jim pohlevno odgovori, da ob tisti uri (bilo je o času večernic) jim nima konvent kaj dati, da naj pridejo drugikrat. „Mi smo lačni“ — pravijo — vedno silniše — „dajte nam jesti“. „Če ste lačni“, odvrne vrtar, „pojdit v gostilnico, mi vam ne moremo za zdaj nič dati“. „Nimamo denarja“, odgovoré predrzneži, „in samostani so za to, da nam dajo jesti“. Vrtar zgrabi tu neko piščal in zapiska. Na to dva nadležneža zdajci zbežita; vrtar za njima vrata brž zaklene; tretji potepuh je ostal notri. Ko zunanja dva zapazita, da sta tovariša zgubila, prideta nazaj k vratom, po zvonitah močno ter začneta milo prositi, naj bi jim vrtar tovariša izpustil. „Nič ne bo.“ pravi vrtar — „popred, — ko sem vas z lepa hotel odpraviti, niste hoteli iti; zdaj naj ostane ta le peštenjak tukaj“. Še-le čez dolgo časa se je dal vrtar omečiti in je prostovoljnega vjetnika izpustil. Škoda samo, da ni vprašal, kaj in od kót da so ti potepuhi. — Takih in enakih vite zov-klatežev je v našem mestu včasih vse polno, ne le domačih, temveč tudi vnanjih: Italijanov, Nemcev, in celo nekega Francoza so te dni zaprli.

Pred nekimi meseci se je priklatil sem nek italijanski gospodičič in dobil (čudno, jako čudno!) službico v pisarnici deželnega odbora. Mladi gizdalin se je brž z mnogimi krogi seznanil in po kavarnah pridno biljard igral. Nekega dne pretekli teden prideta nenadoma dva civilna policijska stražnika v deželno-od-

borovo pisarnico in napovesta gospodu diurnistu, da mora iti z njima. Kdo je bil on, ki je naš kruh jedel? Bil je iz Padove domá in zavoljo neke velike goljufije ali tatvine pred 2—3 leti kot begun „in contumaciam“ obsojen! Kako ga je pa italijanska policija zavohala? Menijo, da tako-le. Bil je o somenji sv. Andreja tukaj nek grbec-godec iz Padove in videl omenjenega znanega mu mladeniča v neki gostilnici; pravijo, da sta celo skupaj jedla in pila. In ta godec je znabiti v Padovi komu kaj pripovedoval o Goriškem znancu. Bival je pa tukaj pod krinko izmišljenega priimka. — Za zimsko kuhinjo za uboge so nabrale milostljive gospé nekaj čez 2000 gold; kuhinja je že odprta. — Slednjič še en košček „kulturkampa“. Pred nekimi 14 dnevi je bil pričel tukajšnji jezuit o. T. ljudski misijon v Strasoldo-u (tik ital. meje v naši Furlaniji); imel je tudi že prvo pridigo. Kar naenkrat mu pošlje župan reči, da — menda vsled ukaza okrajnega glavarja Gradiščanskega — ne sme govorov nadaljevati, češ, da nima Avstrijskega državljanstva. Treba pa vedeti, da je T. benečansk Slovenec, rojen v Videmskem okraji za časa Avstrijske vlade, od l. 1866. ves čas v Avstriji, in je že brez števila krat po naših krajih pridigal, in je tudi v Lahih, nekaj dni prej ko v Strasoldo-u, pridigal v Ogleji. Znabiti, da ni o. T. l. 1866 dopolnil kakih formalnosti gledé izvolitve državljanstva Avstrijskega ali Italijanskega — ali da so to pomanjkljivost — če je res kaj tacega — zapazili še le zdaj — v 11. letu po zgubi Benečije, — to je čudno.

P. S. Kar se tiče o. T. čevega državljanstva, je stvar že poravnana; knezonadškofijski ordinarijat je podal namestništvu potrebnih pojasnil in o. T. — že spet pridiga v Viskonu (v Lahih).

Iz podnožja Triglavovega 23. dec. — Predragim „Novicam“ imam žalostno vest naznaniti, da je naš Bohinjski ustanovitelj sirarskih družeb, mnogocenjeni gospod župnik Jan. Mesár na Boh. Bistrici, po kratki bolezní izgubil 20. dne decembra svojega 83 let starega, pri njem bivajočega, ljubljenečega očeta. Pokop njegov 22. decembra t. l. je pač jasno kazal, kako priljubljen je bil ranjki Bohinjcem, ker iz vseh vasi treh far našega Bohinja so se udeležili ljudje vseh stanov, posebno pa gospodov dubovnov, ne le domačih, ampak še tudi družih krajev. Nagrobnico: „Jamica tiha“ so Bistriški pevci peli kaj izvrstno in ganljivo. Kako pa je sin g. župnik Bistriški s svojimi solzami namakal gomilo predragega mu očeta, to pač si misli vsak lahko, ki vé, kakošna ljubezen je vezala očeta in sina. Naj blagi mož v miru počiva! — Pri tem sem imel tudi priliko, Bistriško cerkveno petje že večkrat hvaljeno, opazovati; res, kar naravnost smem reči, da tacega cerkvenega petja, kakor je na Bohinjski Bistrici, morebiti nima nobena fara na deželi; hvala marljivemu učitelju gosp. Jakobu Mencingarju! — Kako se nam kmetom godí zastran gozdnih in pašnih pravic pod vodstvom tako imenovane „Kranjske obrtnijske družbe“, Vam bodem poročal prihodnje leto, ako Vam ljubo. Kako pa veselí naše Gorenjce slišati Ruske zmage nad Turkom, naj vam povem le-to: Jaz pokukam včasih v kak časnik, in ker je ljudem to znano, dobivam, kamor le pridem, na cente vprašanj, ali ni že Turška zverina do kraja posekana? Bog daj prihodnje leto posebni blagoslov rešiteljem slovanstva!

Iz Motnika 30. dec. — Tudi pri nas stoji v prvi vrsti zmirom vprašanje: ali bodo Rusi skoraj Turka ugnali? In tako ima čitatelj časnikov na kmetih zmirom dosti odgovorov o vojnem vspehu naših bratov na jugu. Vse želi, da bi ljutega Turčina bilo kmalu konec. Ko bi naša vlada šla z mečem v roci Turku pomagati, bilo bi to našemu kmetu največi greh, vse želi le Rusu

popolno zmago. Vem, da marsikater čitatelj naših domačih časnikov bi rad imel dobre zemljevide pred sabo, da vidi, kje da junaški naši bratje trebijo Turke iz Evrope. Naj tedaj povem takim, ki tega ne vedó, da je naša Matica dala na svitlo dva prav dobra zemljevida, ki se za majhen denar pri njej v Ljubljani dobivata, pa tudi pri drugih slovenskih knjigotržcih; imenujeta se: „Turčija in druge vzhodne dežele“, in pa „Evropska Rusija“. Drug zemljevid v nemškem jeziku je pa: „Original-Karte der Donau — Bulgarien, dem Balkan und Serbien, nach den Reiseaufnahmen von F. Kanitz“. Na njem so prav natančno kristijanske in moslamske vasi zaznamovane, ravno tako tudi ceste in pota; tudi mu daje pred drugimi nemškimi posebno prednost to, da ima slovanska imena. Gospod Kanic sloví kot učen Bolgarski zemljepisec, ki je tudi 15 let v tej deželi bival, zemljo in ljudi popisal, in sedaj je začel svoje študije belodaniti. Dobi se pa ta zemljevid na Dunaji v knjigarni Schworella & Heick, Kolovvratring 4. za majhen denar 75 krajc. Ne bo se kesal, kedor ga kupi.

G. Križnik.

Iz Ljubljane. — Prvega lista novega leta ne moremo bolje začeti, kakor da ga začnemo z dvema iskrenima željama. Prva je ta, naj bi mili Bog dal, da nastopi v Avstriji taka sistema, po kateri vsi narodi njeni postanejo ravnopravni v vsem; taka ustava bode vse narode zbrala pod svojo streho, zadovoljnost bode kraljevala povsod in „ustavoverni“ bodo potem vsi državljani Avstrijski. Da si dozda Nemci in Magjari pekó posebno pogačo, to je ravno tisti vsemu svetu znani črv, ki že leta in leta gloda na organizmu Habsburške monarhije. Druga vroča želja pa je, naj bi Rusom kmalu obveljalo, Turškega jarma rešiti naše brate na jugu, ki so se vzdignili „za sveti križ in zlato svobodo“. S tema iskrenima željama stopimo v mlado leto. Bog pomozí!

— (V seji mestnega odbora 27. decembra) bila je na dnevnem redu v prvi vrsti oddaja pobiranja mestnega daca za tri prihodnja leta. Ker je žid gosp. Schwarz iz Zagreba ponudil 1400 gold. več na leto, kakor gosp. Tavčar, se je imenovano pobiranje oddalo Schwarzu, po katerem mesto pridobi čez 4000 gold. več dohodka. — Dalje bilo je posvetovanje v mestnem proračunu za prihodnje leto. Debata bila je živahna in dolga pa kolikor toliko tudi ne brez vspeha. Primanjkljeja bode konec leta blizo 5000 gld., če se v poštév vzame to, da mesto proda nekdanjo Novakovo hišo. Donesek mesta s 500 gold. za obrtniško šolo je odbornik Regali predlagal izbrisati, češ, da se ne vidi nikakoršen vspeh šole; predlog ni obveljal, ko sta se med družimi tudi odbornika Horak in Potočnik odločno izrekla za obstanek te šole in mestni donesek. Dalje predlaga odbornik Regali, naj mesto računskega revidenta opusti, ker ne sprevidi koristi njegovega poslovanja in bi se tako mestni blagajnici prihranilo na leto 500 gold.; — predlog pa je bil po ugovorih odbornikov dr. K. Bleiweisa in dr. Suppana ovržen, kajti blagajnica brez kontrole bila bi nevarna reč. Pri točki: „snaženje mestnih ulic“ je stavil dr. Keesbacher predlog, naj se zadeva zaradi oddaje mestnih smeti iznova v posvetovanje vzame, — dr. K. Bleiweis predlaga, naj se voda za škropljenje mestnih ulic iz Ljubljance za zdravja voljo vzame tam, kjer še ni nasitena s sekretno gnojnico, in konečno stavi odbornik Horak še predlog, naj magistrat skrbi za boljše snaženje v Št. Jakobski in Trnovski fari. V proračunu mestnega posestva Tivoliskega, katero na leto mestu ne donaša več kot 531 gold., stavljata predloge odbornika Regali in dr. K. Bleiweis, in bili so predlogi dr. Bleiweisa, naj

se opusti stavba neke štatve maršala Radeckega v Tivoliškem gozdu, sicer pa naj Tivoliški gospodarski odsek v teku prihodnjega leta poroča, kako bi se stroški posestva zmanjšali, dohodki pa povečali, z večino glasov sprejeti. — Konečno so se določile one stavbe, katere se imajo izvršiti na mestne stroške v prihodnjem letu. —

— Štantnina za živino, ki se pripelje na tukajšne sejme, je od novega leta počenši od 5 na 6 krajc. povišana.

— Božični prazniki so se v Ljubljani obhajali z mnogimi dobrodejnimi vesellicami, med katerimi se je odlikovala ona v Alojzjevišči, ki jo je osnovalo društvo Vincencijevo 27. dec., in pa božičnica za rokodelske pomočnike, ki jo je osnovala katoliška rokodelska družba, da po vsem tem lahko rečemo, da je podobrodejnih napravah naše mesto še zmirom „bela Ljubljana“. V praznik sv. 3 kraljev sklepa kat. rokodelska družba z veselico za rokodelske učence letošnje dobrodejne božičnice.

— Duhovenstvo Kranjsko je zopet izgubilo visoke časti vrednega moža, gosp. Jak. Blaznika, župnika v Hrenovicah na Notranjskem, ki je 26. dec. umrl. Na njegovo mesto pride prečastiti gosp. dr. Strbenec dozvaj podvodja v bogoslovskem semenišču v Ljubljani; Hrenovskifarani se smejo srečni šteti, da dobijo takega dušnega pastirja.

— Prečastiti kanonik gosp. Jurij Volc je imenovan za stolnega dekana; včeraj je bil slovesno instaliran.

— Hranilnica Kranjska je državi prodala svojo veliko hišo na sejmskem trgu za 120,000 gold., kamor bo c. k. vlada djala vse finančne in davkovske uradnije. Hranilnica pa kupi mestno (nekdaj Novakovo) hišo poleg kazine in bo ondi za svoje pisarniške potrebe zidala novo hišo, s tem pa tudi olepšala mesto na onem prostoru.

— Pl. B. Posaner gre za finančnega vodjo v Inspruk na Tirolsko, na njegovo mesto pa pride iz Inspruka g. Alojzi Christ. S pl. Posanerjem izgubi ustavoverska stranka pri volitvah noč in dan neumorno delavnega pomočnika.

— Po smrti grofa Hiacinta Thurna imajo veliki posestniki namesto njega novo volitev 8. dne svečana. Da si, dokler ostane imenik volilcev tak, kakor je zdaj, izberó njim z dušo in telesom privrženega tovarša, ni dvombe.

— Gosp. Horak in Petričič sta — prvi kot predsednik, drugi kot blagajnik društva za podporo pribeglih in ranjenih Turških kristijanov — dobila od društva „rudečega križa“ v Belgradu rudeč križec z diplomo vred.

— („Brencelj“) je v št. 9. in 10., ki ste prišli zdaj na svitlo, sklenil svoj 9. letnik. Kakor zadnje številke je tudi ta mikavna in ima obilo kratkočasnega in hudomušnega gradiva. V njej vabi „Brencelj“ na novo naročevanje. Mi ga z dobro vestjo in radovoljno priporočamo vsakemu Slovencu.

— (*Silvestrova veselica*) je v čitalnico našo privabila blizo 400 oseb, katerim vsem se je na obrazih brala zadovoljnost s tem, kar jim je podelil jako zanimivi program. Gosp. Peregr. Kajzel je izbudil splošno veselost s komičnim svojim „Palčekom“, — vrli naš pevski moški zbor je na veliko radost občinstva pel tri nove zборе, — gospá Odijeva in g. Steinmetz pa sta nas jako zabavala z „Mačjim dvospevom“. — Novo in zelo zanimivo bilo je petje priljubljenih narodnih pesem od vsega zbranega občinstva, ki jih je vsak gost v tisku dobil za popevanje. Proti polnoči

pa je z globokim čutstvom govoril g. Šmid od moškega zbora spremljevano „napitnico“, s katero je navdušil vse navzoče tako, da so ginjeni napivali bratom našim po obširnem slovanskem svetu. — Ker so dobitki loterije bili lepi, tudi jed in pijača dobra (le postrežbo so mnogi želeli urnejšo), res ni manjkalo nič, da so se zadnji večer leta vse britkosti njegove potopile — v spomin le veselih dogodbe njegovih.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — O praznikih so mirovale politične razprave. — Dunajski vladni list je oklical podaljšanje kupčijskih pogodb z Italijo, Anglijo, Nemčijo in Francijo. — Govori se, da v sredi tega meseca se začne zopet colne obravnave z Nemčijo in sicer v Berlinu, kamor se zato med drugimi višimi ces. uradniki podá tudi baron Žvegel. — Čemu je Ogerski minister Tisza v Berlin šel, se na vse strani ugibuje. Vendar ne zaradi tega, da bi se Avstrije „Schwerpunkt“ preložil v Budapešt? Bismark menda se je zdaj iztrezil te svoje nekdanje misli.

— Deželni zbori vseh dežel se neki pričnó aprila meseca.

— Kakor „Pol. Corr.“ zagotavlja, je diplomatiški Avstro-Ogerski agent knez Wrede po naročilu Dunajske vlade opozoril Srbsko vlado na to, da se bo Avstrija uprla vsaki akciji Srbske vlade, ako bi ona hotela ustajo izbujati v Bosni ali Hercegovini.

— Presvitla cesarica je s cesarevičem nadvojvodom Rudolfom 27. dne dec. odpotovala v London na Angleško, kjer bosta bivala več časa; svetli cesarjevič zato, da se seznaní s trgovinskimi in družimi napravami Angleškimi, presvitla cesarica pa, da se zabava z lovom.

Iz Istre. — Deželni zbor v Poreču je s 13 glasovi proti 11 zavrgl predlog, da bi dežela dala poroštvo za posojilo, ki ga želijo najeti brodovlastniki Malega Lušinja. — Govori se, da deželni zbor zdaj prestane do spomladi.

Iz Zagreba. — V zboru komisije za zaklad vojaške Granice 29. dec. je deželni poveljnik baron Filipovič razjasnil zgodovino in namen tega zaklada in potem bral cesarjev reskript od 26. nov. l. l., ki je bil z nadušenimi živio klici sprejet. Po tem reskriptu se ima 52 odstotkov tega zaklada obrniti za zidanje železnic, 48 odstotkov pa za druge deželne potrebščine Granice.

V Virji je bil dr. Vrbanić, kandidat opozicije s 44 glasovi za deželnega poslanca izvoljen proti vladnemu kandidatu dr. Vojnoviču, ki je dobil le 28 glasov.

Iz Rusko-Turškega bojišča. — Zadnji del vojske se zdaj naglo bliža koncu. Rusi so po Angleški nagnjivosti prisiljeni marširati naravnost proti Carigradu, odločilna bitva bo najbrž pri Drenopolji. Za zdaj jih močno zadržuje sneg in mraz, a vendar se neprenehoma pomikajo naprej. Turčija bi zdaj rada imela mir in se je obrnila do Evropskih vlad, a dobila je odgovor, da se ne bodo mešale med njo in Rusijo. Tedaj bo mir, kedar bo, slenjen le med obema tema, Turčija bo morala odstopiti Armenijo, vse dežele pa, kar jih bo Rusija do tje osvobodila, bodo postale neodvisne. — Turški sultan je Srbskega kneza odstavlil. Ves svet je radoveden, kdaj bo novi paša Srbski odrinil na svoj sedež v Belgrad. — Srbska vojna vrlo prodira. Na cesti med Belgradčikom in Berkovcem je podala že roko Ruski konjici, 28. p. m. pa je zasedla po hudem boji dobro vtrjeno mesto Pirov.